

*Відділ освіти Семенівської райдержадміністрації
Методичний кабінет*

Лише Батьківщина, лише Україна залишиться в серці МОЇМ НАЗАВЖДИ

*(матеріали з досвіду роботи навчальних закладів
району щодо патріотичного виховання школярів)*

Семенівка – 2015

Лише Батьківщина, лише Україна залишиться в серці моїм назавжди
(матеріали з досвіду роботи навчальних закладів району щодо патріотичного
виховання)

Упорядник: Василенко С.П., методист методичного кабінету відділу освіти
Семенівської райдержадміністрації

Збірка матеріалів з досвіду роботи навчальних закладів району щодо патріотичного виховання школярів вміщує розробки виховних заходів (усних журналів, уроків-подорожей, уроків мужності, конференцій, флешмобів, реквіємів, тижня патріотичного виховання). Пропонується для використання заступниками директорів з виховної роботи, класними керівниками, педагогами-організаторами.

Рекомендовано до друку методичною радою методичного кабінету відділу освіти Семенівської райдержадміністрації (протокол № 4 від 24.04.2015 року)

ЗМІСТ

1. Формування системи патріотичного виховання в закладах освіти району. Василенко С.П., методист методичного кабінету відділу освіти.....	4
2. Тиждень патріотичного виховання «Свою Україну любіть!». Єриженко Т.В., заступник директора та Кошелева О.Б., педагог-організатор Семенівської ЗОШ І-ІІІ ступенів №3.....	8
3. Усний журнал «Герої України не вмирають». Репа Н. Б., класний керівник 9-го класу Семенівської гімназії №2.....	17
4. Урок мужності: «Борці за мир і спокій в Україні», (зустріч з учасником АТО Соколовим В.О.). Артюх Н.В. і Гулак Л.І., вчителі початкових класів.....	25
5. Флешмоб «Голуб миру». Швед О.М., педагог-організатор та Марущенко О.С, заступник директора з виховної роботи Жадівської ЗОШ І ІІІ ст.....	31
6. «На Великдень сонце грає» (Народні обряди. Випікання паски.) Жадівська ЗОШ І-ІІІ ст.....	33
7. Урок-подорож для учнів 6 класу «Є край, де найкращі у світі пісні і цвітом чарує калина...». Сикальчук О. Г., класний керівник Іванівської ЗОШ І-ІІІ ст.....	37
8. Виховний захід у 9 класі “А над світом українська вишивка цвіте”. Сухобок Ю.О., класний керівник Радомської ЗОШ І-ІІІ ст.....	43
9. Усний журнал «Скарби безсмертного Кобзаря». Чайка В. Ю., бібліотекар Семенівської ЗОШ І-ІІІ ст. №1.....	55
10. Вечір – подорож «Де залишила слід свій війна...» Заяць В. С., педагог-організатор та Степанченко В.Б., вчитель української мови та літератури Погорільської ЗОШ І-ІІІ ст.....	64
11. Реквієм, присвячений Дню Перемоги «СПАСИБІ СКАЖЕМО ЗА ТЕ, ЩО ВРЯТУВАЛИ БАТЬКІВЩИНУ!» Артеменко Л. Є., вчитель початкових класів Чорнорізької ЗОШ І-ІІ ст.....	70
12. Історико-літературна конференція пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. «Минуле стукає в наші серця». Бичкова Л.В., вчитель історії та Мелещеніна Н. Л., бібліотекар Семенівської гімназії №2.....	75
13. Урок-реквієм «ПЕКУЧИЙ БІЛЬ МОГО НАРОДУ». Белянко А. М., заступник директора з виховної роботи Семенівська ЗОШ І-ІІІ ст. №1.....	83
14. Проект «Ніхто не забутий». Ткаченко А. М., педагог-організатор Семенівської ЗОШ І-ІІІ ст.....	88

Формування системи патріотичного виховання в закладах освіти району.

Василенко С.П.,
методист методичного кабінету
відділу освіти

Патріотичне виховання в сучасних умовах набуває пріоритетного значення у виховній роботі з учнівською молоддю. Одним із завдань загальноосвітніх навчальних закладів є формування в учнів патріотичної свідомості, відчуття власної причетності до майбутньої долі рідного краю як невід'ємної складової єдиної країни, готовності відстоювати державні інтереси Батьківщини.

До засобів патріотичного виховання належать рідна мова, історія української держави, рідна природа, українська культурно-духовна спадщина. Патріотичне виховання здійснюється за такими напрямками: *героїко-патріотичний* - виховання на героїчних подвигах українського народу, розуміння громадянського обов'язку захищати Батьківщину; *державно-патріотичний* - вивчення історичного минулого своєї держави, її символів, культури; *краєзнавчий* - виховання любові до рідної землі, вивчення народних традицій та звичаїв; *громадянсько - патріотичний* – виховання рис громадянина своєї держави, поваги до її законів, розвиток соціальної активності школярів.

У навчальних закладах району на засадах особистісно орієнтованого підходу сплановано систему заходів відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання молоді, Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів ЗНЗ України. Всі урочисті заходи проводяться з обов'язковим використанням державної символіки.

Важливе місце у вихованні учнів займає участь у масових заходах патріотичного змісту. Найбільш поширені: відзначення державних свят, знаменних подій у житті школи, проведення конференцій, тижнів з навчальних предметів, зустрічей з видатними людьми, ветеранами війни та праці, захисниками Вітчизни, організація конкурсів, виставок. Щорічно у вересні відзначається День визволення Чернігівщини та Семенівського краю від нацистських окупантів. Учні беруть участь у маніфестації і покладанні квітів до пам'ятних знаків, в концертних програма, тематичних виставках поробок. Показниками ефективності масових форм виховної роботи з учнівською молоддю є активність учасників та емоційний вплив виховних заходів. Школярі стали учасниками районної акції «Пам'ятаймо ветеранів», під час якої виготовили вітальні листівки, відвідали учасників бойових дій вдома ,

спілкувались і записували їхні спогади. У рамках акції проведено операцію «Братські могили» з упорядкування місць поховання загиблих та виставку квітів і композицій під назвою «Вічна пам'ять героям».

Учні міських шкіл, Жадівської та Погорільської ЗОШ І-ІІІ ст. стали активними учасниками патріотичних флешмобів у рамках кампанії «Голуб миру», «Єдина країна - Единая страна» та до Дня Соборності України.

Навчальні заклади району долучились до Всеукраїнської акції «Лист пораненому», в якій взяли участь учні, їх батьки й педагоги. Спільно написано листи, підготовлені сувеніри та придбані теплі речі, які передані через волонтерів для воїнів АТО, а також кошти на лікування поранених. Також до акції активно долучились учнівське самоврядування шкіл та районна рада старшокласників.

У навчальних закладах відбулись уроки мужності, зустрічі з учасниками АТО - випускниками Погорільської, Олександрівської, Семенівської ЗОШ №5, Семенівської гімназії №2. У Семенівській ЗОШ №3 яскраво і урочисто проведений тиждень патріотизму, під час якого організовано зустріч з волонтерами, флешмоб «За єдину Україну», конкурсна програма «Козацька слава» та парад вишиванок.

До річниці подій на Майдані в навчальних закладах відбулися лінійки-реквієми «Пам'яті Небесної сотні».

На високому емоційному рівні пройшов виховний захід для старшокласників Семенівської гімназії №2 «Герої України не вмирають». До участі в ньому були запрошені ветерани війни з німецько-фашистськими загарбниками, воїни-афганці та учасники АТО. Із завмиранням серця слухали учні спогади про взаємодопомогу, відвагу та мужні вчинки колишніх воїнів і теперішніх захисників Вітчизни.

В День Соборності України учні шкіл міста стали учасниками патріотичного флешмобу з утворенням ланцюга єдності на центральній вулиці. Усі присутні разом з учителями, взявшись за руки, співали державний гімн України та скандували «Слава Україні!»

Навчальні заклади району активно включились у пошуково-дослідницьку роботу з вивчення героїчних і трагічних подій Великої Вітчизняної війни, увічнення подвигів захисників Вітчизни.

Учні Семенівської ЗОШ І-ІІІ ст. №5 стали учасниками творчого проекту «Хай буде мир, хай більше не горить у полум'ї війни твоє життя, людино». Ними проведена пошукова робота із встановлення імені невідомого солдата, могила якого знаходиться на території мікрорайона школи і який загинув в бою за м. Семенівку у вересні 1941 року.

Вихованню патріотичних почуттів учнів сприяла участь у Всеукраїнській історико-краєзнавчій акції «А ми тую славу збережемо, I етап якої проводився до 70-річчя визволення України від фашистських загарбників. Пошуковий загін Олександрівської ЗОШ I-III ст. на обласному рівні визнаний лауреатом за проведену дослідницьку роботу про події Другої світової війни на території села. II етап цієї акції присвячений 70-й річниці Перемоги над нацизмом у Європі. Переможцем у номінації «Герої з мого краю» визнано ученицю Машівської ЗОШ I-III ст. за роботу «Г.С.Артозеев – партизанський ватажок і людина».

Учні Іванівської ЗОШ I-III ст. провели урочисту ходу до пам'ятного знаку визволителям села. Відбувся реквієм, школярі та педагоги співали гімн і вшанували хвилиною мовчання загиблих.

Гуртківці районного Будинку творчості дітей та юнацтва здійснюють велопоходи місцями бойової слави Семенівщини: урочище Рогізне, стоянка партизанського шпиталю та партизанськими селами Орликівка, Блешня.

Навчальні заклади району декілька років поспіль беруть участь у Всеукраїнській історико-географічній експедиції «Історія міст і сіл України». В цьому році лауреатом обласного рівня визнано творчу групу учнів Тимоновицької ЗОШ I-III ст., яка досліджувала події війни з фашистськими окупантами у 1941-1945 роках на території села.

Однією із важливих ланок патріотичного виховання учнів є шкільні музеї та музейні кімнати. У Погорільській ЗОШ I-III ст. створений патріотичний осередок школи, до якого увійшли історико-краєзнавчий музей, народознавча кімната-світлиця, пам'ятний знак письменникам А.Погорільському та К. Толстому, які деякий час мешкали в селі. Музеєм Погорільської ЗОШ I-III ст. проведені тематичні екскурсії «Василь Коробко - юний партизан-месник» для учнів Семенівської ЗОШ №1, гімназії №2, Корюківського та Сосницького районів. Активом музею започатковано акцію «Пам'ять», під час якої діти відвідали братську могилу в селищі Холми Корюківського району, де поховані розстріляні фашистами погорільчани, зустрілися з очевидцем тих подій і записали його спогади.

Нещодавно створений музей Семенівської ЗОШ №1 I-III ст. Педагогічним, учнівським колективами, випускниками минулих років проведено значну пошукову роботу. Зібрані матеріали не залишають байдужими відвідувачів і викликають бажання ще більше дізнатися про історію рідного закладу і тих, хто працював та навчався в ньому.

Учнями школи започаткований проект під назвою «Ніхто не забутий», завданням якого стало проведення пошукової роботи про визволителів рідного

міста, які загинули і поховані на Піщанському кладовищі та упорядкування їх могил.

Патріотичне виховання займає особливе місце в системі роботи класних керівників. Формування усвідомленого почуття громадянина не можливе без вивчення духовної спадщини українського народу. Цьому сприяють різноманітні заходи, які проводяться в класних колективах: виховні години народознавчого спрямування, усні журнали, конкурси малюнків, українські вечорниці із запрошенням народних умільців, батьків і жителів села.

Особлива увага приділяється формуванню ціннісного ставлення до суспільства та держави через вивчення історії рідного краю, звичаїв і традицій українського народу в Жадівській ЗОШ I-III ст. Перевага надається активним формам діяльності: пошуково-дослідницькій роботі під час туристичних походів і зустрічей зі свідками подій, народними майстрами, збору та реставрації експонатів, поповненню ними музейної кімнати, листуванню з видатними випускниками школи, проведенню краєзнавчих конференцій. Місцевий матеріал максимально використовується для формування в учнів любові до свого краю, поваги до людей, розуміння важливості збереження традицій та сили єдності свого народу. Учні школи неодноразово визнавалися переможцями різноманітних Всеукраїнських конкурсів та експедицій.

Збагачення школярів патріотичними почуттями здійснюється під час засвоєння ними історичного матеріалу про героїчне минуле нашого народу, його прагнення до зміцнення могутності рідної країни, про його мужність у боротьбі за незалежність.

Отже, у процесі виховної роботи з патріотичного виховання учні глибше усвідомлюють свою причетність до минулого, теперішнього й майбутнього Батьківщини, що сприяє утвердженню почуття відповідальності за майбутнє своєї держави, власну долю.

СЕМЕНІВСЬКА ЗОШ І-ІІІ СТУПЕНІВ №3
ТИЖДЕНЬ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
«Свою Україну любіть!»

Підготували:

заступник директора з НВР
Єриженко Т.В.

педагог-організатор

Кошелева О.Б.

2015 рік

Мета: закріпити знання учнів про Україну, її символи, традиції, впроваджувати елементи естетичного виховання, культури спілкування; розвивати українське мовлення учнів, виховувати любов до своєї Батьківщини – України, почуття глибокої поваги до предків, своїх рідних і близьких.

План проведення тижня:

Понеділок

Презентація віршів про Україну (1-11 класи)

«Любіть Україну, як сонце любіть!»

Вівторок

Флешмоб «Єдина Україна!» (1-11 класи)

Середа

Парад вишиванок і українського віночка (1-11 класи і вчителі школи)

Четвер

Акція «Підтримаємо свою армію – врятуємо країну!» (Зустріч з волонтерами Семенівщини)

П'ятниця

Конкурсна програма «Козацька слава!» (1-4 класи)

*Моя найкраща в світі
сторона!
Чарівна, неповторна
Україна!*

*Для мене в цілім
Світі ти одна
І рідна, й мила,
дорога
єдина!*

Стежинами вірша

Понеділок

«ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ, ЯК СОНЦЕ ЛЮБІТЬ!»

Презентація віршів
про Україну

Вівторок

Флешмоб

«ЄДИНА УКРАЇНА»

Учні школи, вчителі, всі хто відчуває себе відповідальним за майбутнє України, взяли за руки і зробили символічний живий ланцюг єдності навколо сформованого контуру нероздільної України.

Середа

Парад вишиванок і українського віночка – це не просто хода в українському вбранні, це відображення унікальної культури та традицій українського народу.

В святковій ході пройшли учні всіх класів та вчителі школи.

Парад вишиванок і українського віночка

Четвер

Акція

«Підтримаємо свою армію – врятуємо країну!»

Вся наша країна, кожне містечко, кожен навчальний заклад об'єдналися в одному щирому, людському бажанні - допомогти нашим солдатам, нашим героям, котрі мужньо боронять рідну землю в зоні АТО. Не залишилася осторонь і наша школа. Сумісними зусиллями учні зібрали матеріальну допомогу для волонтерів(їжу, теплий одяг, гроші). «Рятівні посилки» були готові до приїзду волонтерів. Разом з волонтерами приїхали й солдати-миролюбці з АТО. З перших вуст учні школи дізналися про те, що відбувається на сході країни; бійці розповідали про війну чесно і без прикрас.

Бійці й волонтери були щиро вдячні за нашу допомогу в боротьбі проти бойовиків, а учні були задоволені тим, що внесли хоч невеликий, але свій власний вклад в захист України. Слава єдності, слава людяності, слава Україні й героям нашим слава!

П'ятниця

Конкурсна

«Козацька слава!»

Для учнів 1-4 класів проведено конкурсну програму «Козацька слава». Розпочалися змагання з козацької естафети, де учасникам треба було виявити свою спритність та витримку. У ході цього заходу учасникам також довелося показати, чи знають вони традиції та звичаї українського козацтва. А це - і конкурс ерудитів, і козацька кухня, і народні ігри. Закінчилися наші розваги побажанням козакам добра, щастя в житті, сили й наснаги.

Герої України не вмирають

(усний журнал)

*Підготувала і провела
класний керівник 9-го класу
Семенівської гімназії №2
Рена Наталія Борисівна*

МЕТА. Ознайомити учнів з трагічними сторінками нашої історії, віддати данину пам'яті загиблим, висловити повагу ветеранам, виховувати шанобливе ставлення до учасників воєнних подій та матерів, сини яких загинули; розвивати почуття патріотизму, національної свідомості як основи консолідації суспільства і зміцнення держави та вшанування пам'яті полеглих героїв-земляків; формувати у підростаючого покоління готовність захищати свою Вітчизну, а також відповідальність, відвагу, стійкість.

ЗАПРОШЕНІ: ветерани Другої світової війни, ветерани Афганістану, учасники АТО.

Святково прибрано зала. Стіл закритий скатертиною, в кутку, на столі в посудинці з житом – свічка, хліб-сіль на вишитому рушнику, стакан з рідиною (щоб нагадувало горілку), а на ньому шматок хліба.

На окремих столах під стіною – речі солдат з війни (фляга, каска, бронезилет, балаклава).

Запрошені – за столами – на півкругом.

На екран спроектовано «Герої – не вмирають!» на фоні державного прапора.

I СТОРІНКА

Ведуча. Життя іде і все без коректур.

І час летить, не стишує голопу.

Ведучий. Життя іде і все без коректур.

І як напишеш, так уже і буде.

Ведуча. В історію України записані золотими літерами імена тих, хто в різні часи став на захист її рубежів, боровся за її свободу, проливаючи кров, віддаючи життя.

Ведучий. Уже минає 70 літ, як заросли травною окопи. На полях, де гриміли залпи смертоносної зброї, вже давно яріє жито-пшениця і всяка пашниця.

Земля, що, як і людина, стогнала від болю й горіла пекельним вогнем, укрила рястом, зацвіла барвінком, густими лісами й земними дібровами.

Але тих, живих свідків буремних подій 1941-1945 рр., залишилось дуже мало. І скільки часу б не минуло – їм все рівно й досі болять рани, завдані війною.

Представлення учасників II світової війни.

Ведуча. Друга світова ... 4 роки війни ... 1418 днів і ночей! 34 тисячі годин! ... мільйони загиблих ... Якщо по кожному з них оголосити хвилину мовчання, то країна буде безмовна 46 років!

Сини і дочки, дочки і сини,
Що встали рідний край свій боронити,
Чотири весни, літа, осені й зими
Зовсім не мали змоги відпочити.
Разом із батьком рушив його син,
Залишивши дружину дома й неньку,
Щоб ті не бачили війни страшних картин,
Щоб не боліло і не плакало серденько.

Ведучий. Здавна народження сина вважали щастям у сім'ї. адже виросте помічник батькові. Та серце матері краялося при думці про те, що син – це ще й солдат, воїн, захисник, який буде ладен віддати своє життя за неї, за рідний край, покладе голову в битвах за свободу, а чи повернеться, можливо, скалічений.

Вірш В. Симоненка «Лебеді материнства» читається на звучання музики до цієї пісні.

Виростеш ти сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги ...
Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі,
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Ведуча. Не кажіть: «Була війна»,
Ніби вчора, все було учора ...
Влізла в наш дім руда потвора,
По-зłodійськи вибивши вікно.

Голос Левітана про початок війни. На екрані в цей час кадри, як літаки починають бомбардувати українські землі.

Читець 1. Все почалося з грому небесного,
Такого жорстокого, такого нечесного.
Із ненавистю, злісного грому,
Який на світанку вигнав із дому ...
А небо світле закрили чорні хрести!
Крізь руки у двір гусенята малі ...
І кров на травиці ... І кров на землі ...
І шипить у ставку гаряче залізо,
І полум'я дике шугає над лісом ...
І мама мовчазно-бліді, мов стіна ...
І тато поволеньки скажуть: «Війна ...».
Виконується пісня «Степом».

Ведучий. Та хто ж віддасть свій рідний край
Убивцям на поталу?
На бій проти фашистських зграй
Сини Вітчизни стали.

Читець 2. Гримів, горів і розривався обрій,
Лишавсь позаду батьківський поріг,
І вітер грав сумних-сумних мелодій
У звичних вербах край доріг.
Ішли солдати днями і ночами
Похмурими, гвинтівки не в усіх ...
А в небі літаки із чорними хрестами ...
І біль ламав надбрів'я, скроні сік.
Де друзі падали, там хоронили їх.
І як могли, могили їм копали.
Прощались мовчки,
Залпів не давали.

Ведуча. Стогнала, плакала земля. Її тіло шматували на частинки. Але недовго терпіла знущання вона. Погнали «месники дужі» фашиста, не кинули на поталу чужинцям. Кипіло побоїще на передовій, партизани діяли в підпіллі.

Ішли партизани ярами, борами,
На діло велике ішли,
Їх ніч проводжала дощами, вітрами,
Страшні громовиці ревли.
Стомилися хлопці, присіли спочити,
Промокли усі до кісток.

І кожний промовив: «Як хочеться жити!».

А старший зітхнув і замовк.

Ведучий. А в тилу були ті, кому ще не було 18. Війна і їх закинула в своє гирло, намагаючись перемолотити їхні душі. Війна забрала в них отчий дім, материнську ласку, батьківську турботу, безхмарне дитинство і юність, а головне – позбавила права на життя. діти були за робочими станками, біля поранених у госпіталях, на колгоспних ланах. А гасло: «Усе для фронту! Усе для перемоги!».

Пройшли солдати немалі дороги

Через бої та хуртовини злі.

І засвітили сонце Перемоги

Усій землі, всім людям на землі.

Виступи ветеранів Другої світової.

Ведуча. Чи є містечко у Європі, де б не було безіменної могили – могили Невідомого солдата? Його ім'я загубилося на фронтових дорогах, його біографія – єдине слово – солдат.

Читець 3. Вірш «Вічна слава солдату-герою»

Вічна слава солдату-герою і солдатів без нагород,

Хто загинув хоробро у бою, захищаючи рідний народ.

Вічна слава бійцю рядовому, як і маршалу слава оця,

Хто поліг задля отчого дому смертю мужності, смертю бійця.

Скільки їх полягло серед бою! І однаково боляче нам,

Бо в бійців рядових і героїв смерть оцінена рівно – життя.

Ведучі й читці кажуть усі разом «Герої – не вмирають».

Ведучий. Ніхто не забутий.

На попіл ніхто не згорів:

Солдатські портрети

На вишитих крилах пливуть ...

І доки є пам'ять в людей і живуть матері,

Допоти й сини, що спіткнулись об кулі живуть!

Ведуча. Пам'ять! ... Вона час від часу повертає нас у ті часи, ятрить душу, стискає до щему серце.

Гірка пам'ять війни! Що вона залишила по собі? Похоронки. Сльози матерів. Поминальний дзвін і тепло від свічки. А ще – братські могили, обеліски, полум'я вічного вогню пам'яті.

На екрані чергуються зображення братських могил, пам'ятників, вічного вогню тощо.

Читець 4. Спинилися біля братської могили,

Тут сплять чийсь батьки, брати, сини ...

Вони Україну рідну боронили
В горнилі найстрашнішої війни.
Не лицарі казкові, не Антей,
Звичайні люди, отакі, як ми,
Безстрашно кожну п'ядь землі своєї
Звільнили від фашистської чуми.
Я вранці усміхнусь новому дню,
Пташиний щебет пролунає щемно.
Біля святого вічного вогню
Вклонімося визволителям доземно!
Виконується пісня «Журавлі» (у виконанні одного чи кількох учнів).

II СТОРІНКА

Ведучий. Поки сонце ясне з неба гріє,
Поки нам життя дає воно,
Біль наш вічний, він не постаріє.
Не кажіть: «Була війна давно».

Ведуча. Рідний край! Рідна земля! Батьківщина! Україна! Які це ніби прості й водночас величні та святі для нас слова!

Уже звикли, здавалось, до мирного життя, ніщо й ніхто загрози нам не чинить, але в солдата клятва є свята: «Мир зберегти. Війна хай кроки спинить!».

Ведучий. Не одним сивим пасмом закосичена дата – 15 лютого, день, коли нарешті в далекому 1989 році закінчилася десятирічна кривавиця трагічної війни в Афганістані.

Звучить мелодія й пісня «Афганістан». На екрані – епізоди фільму «9 рота».

Ведуча. Посивіли завчасно юні наречені й молоді дружини. Чекання вибілило скроні батьків і коси матерів. І, здається, навіки крейдяний пил і пісок кам'янистих гір осіли в молодих чубах воїнів-інтернаціоналістів.

Читець 5. Очі туманить ядуча сльоза,
Руки скувала утома,
Палить їх душу афганська гроза –
Син не вернувся додому.
В неї він був ясночолоий, як світ,
Сонячно так усміхався,
Ще й двадцяти не було йому літ,
Юним навік і зостався.
Ясеночки! Синочки! Сини!
Колосочки українського поля!

Скільки вас не вернулось з війни?
Скільки гине ще у неволі.
Звучить пісня «Офіцери» (українська версія)

Ведучий. Роки летітимуть, мов журавлі,
Та не полегшає утрата,
Доки ходитиме по землі
Мати солдата.

Ведуча. І пам'ять ожива вогнем пекучих ран.
Ніколи не забути нам тебе, Афганістан.
Слово надається учасникам бойових дій в Афганістані.

ІІІ СТОРІНКА

Ведучий. Так уже історично склалося, що власну свободу й незалежність наш народ завжди виборював дорогою ціною – тисячами, а то й мільйонами життів. Обпалена, але не зітліла, зранена, але жива, обкрадена, але не бідна через століття йшла Україна до власної територіальної цілісності.

І ніхто й ніколи навіть і подумати не міг, що на 23 році незалежності доведеться захищати те, до чого ми вже звикли: українську державність, цілісність, волю, мир. Доведеться виборювати ціною сотень загиблих, поранених і полонених синів і дочок матінки-України.

На екрані епізоди подій майдану, бойових дій на сході. Звучить мелодія і пісня «Герої Майдану» (музика і слова В. Горелого).

Ведуча. На Сході плаче наша Батьківщина,
Ворожі танки все кордони рвуть,
Щодня солдати українські гинуть,
Свої життя за нашу волю віддають.

Ведучий. Збіжить лиха, прокотиться година,
Розплата гряне громом перед ним.
Ми ж ні за що не станем на коліна
І не впадем в ході ні перед ким!

Ведуча. Герої України не вмирають,
У пам'яті завжди вони живуть.
Пташками їхні душі відлітають,
І з неба дивляться на нас вони, мабуть.

Ведучий. А ми живем і будем жити, люди,
В краю своїм співатимем пісні!
І буде мир, і злагода в нас буде,
І щастя на Українській землі!

Ведуча. Колись історія назве
Нащ час народженням людини,

Бо поки серце в нас живе –

Ми не стояли на колінах.

Слово надається учасникам бойових дій в зоні АТО.

Боєць з АТО читає вірш «Не плач за мною мамо ...».

На екрані обеліски, братські могили, пам'ятники загиблим в роки воєн.

Читається ведучими й читцями вірш «Хвилина мовчання».

І знов біля братської тихо стою,

І спогад приходить, мов тихе зітхання.

Пливе, наче вічність, здобуте в бою,

Хвилина мовчання.

Натягнуті нерви, немов ретива.

Пронизує пам'ять скорбота прощання,

І сумно згасає, і тяжко сплива

Хвилина мовчання.

І подвиги мужні, і дружнє плече ...

І роки надій, перемог, сподівання.

І серце сльозою нараз опече

Хвилина мовчання.

Встають побратими, відважні бійці ...

І знов закипає та битва остання ...

Вона, як сивини, вона, як рубці,

Хвилина мовчання.

Ведучий. Священна пам'ять в спадок нам дана,

Вона вогонь незгасний запалила,

Там, де солдатська вирита могила,

Де громом прокотилася війна ...

Ведуча. Не владний час війни зітерти слід,

І вдячна пам'ять вічно буде жити...

Як кров бійця, живі палають квіти

На тлі печальних мармурових плит.

Читець 6. Всевидящий наш Отче і Владико,

Тобі молюсь і між усіх незгод

Тебе благаю – не покинь навіки

Українську землю і її народ.

Згаси, о Боже, між братами свари,

Спаси і вбережи від нових бід,

Щоб не зростали знову яничари,

Щоби у славі процвітав козацький рід.

Читець 7. Звільни нам душі від страху й облуди,

А Україну від нових оков,
Щоби людьми вовік лишались люди,
Щоб не лилась невинна їхня кров.
Не повтори Чорнобильського шквалу,
Для нинішніх й прийдешніх поколінь.
Даруй нам волю, щастя і державу,
На многії літа даруй. Амінь.
Всіма учнями виконується Гімн України.

Семенівська ЗОШ
1-2 ступенів №5

**Урок мужності:
«Борці за мир і спокій
в Україні»**

**(Зустріч з учасником АТО
Соколовим В.О.)**

*Підготували і провели
вчителі початкових класів:
Артюх Н.В. і Гулак Л.І.*

*м. Семенівка
2015 рік*

Мета. Виховання у школярів внутрішньої свободи та поваги до держави, любові до Батьківщини, національної свідомості, гідності, усвідомлення приналежності до рідної землі, українського народу, гармонійне виявлення патріотичних почуттів, надання допомоги воїнам АТО.

Обладнання. Хліб на вишитому рушнику, ілюстрації символів України, дитячі роботи із зображенням Голуба миру, плакат «Повертайтеся, рідненькі, живими!»

Хід уроку мужності

Ведучий 1.

*Народу мир потрібен як вода,
Як хліб і сіль,
І він його доб'ється.
Ганьба і смерть тому, хто напада,
І вічна слава тим, хто не здається.*

Учитель 1. 23 роки Україна не знала війни. Наш народ пишався тим, що у буремні 90 – ті Україні вдалося зберегти мир. Але війна не обійшла нашу державу тепер. Ще рік тому ми з вами не знали дуже багатьох слів пов'язаних з війною, тепер же майже кожна родину так чи інакше опалило полум'ям військових дій. Ще рік тому ми не особливо звертали увагу на слова «Слава Україні – Героям слава!», а тепер ці слова набули нового змісту.

Наразі вже точно зрозуміло, кому ці слова адресовані, і ні в кого немає сумнівів, що ці герої – хлопці, які зі зброєю в руках захищають крихкий східний кордон України, лікарі, які в мирний час повертають поранених в АТО з того світу, волонтери, на плечах яких тримається наша армія.

Учитель 2. Важкі випробування переживає зараз Україна. Події останніх місяців примусили кожного українця відчувати свою причетність до її долі, а також зрозуміти, що ми господарі на власній землі. Сьогодні, захищаючи власну гідність і незалежність, ми, українці, знайшли себе, показали всьому світові, що Україна – це не просто точка на карті світу, Україна – це демократична, європейська країна.

Слова «Слава Україні – Героям слава!» перестали бути просто вітанням. Це вже віддання шани найкращим, тим, хто у найважливіший момент нашої держави не злякалися і пожертвували собою заради своєї Батьківщини, а також є засвідченням справжнього патріотичного подвигу.

Учень 1.

Рідна ненько, Україно,
Що ж то коїться, скажи?
Що за лютий ворог нині
Хазяйнує на землі?

Там, на Сході, люди гинуть
І старі і молоді,
Дітлахи малі поволі
Виживають у війні.

Учень 2.

Там зруйновані будинки,
Людські душі у пільмі.
Там щодня літають «гради»
Зранку, вдень і уночі.

Луганчани й донеччани —
Наш український народ
Не дамо тебе ми скривдить
Двоголовому орлу.

Учень 3.

Скільки наші українці
Паничам годили скрізь,
Піднялась з колін матуся
Самостійно стала жить.

І в залежність до Росії
Україна не піде,
Бо народ в країні вільний
Він свободу береже!

Учень 4.

І наступить та хвилина —
Ми відстоїмо Донбас!
І заквітне Україна
Зачаровуючи нас!

Учень 5.

Від крові захлинається земля,
Від болю сльози навертаються на очі...
Ми ж українці, ми одна сім'я!
Й ганьба тому, хто це забути хоче!

Учень 6.

І голову схилив старий Тарас —
Не вірить він, що брат пішов на брата.
Невже даремно він боровсь за нас?!
Пройшов крізь біль і величезні втрати?

Учень 7.

Ні! Мова солов'їна оживе!
Нам вороги не будуть докучати,
Бо що людина сіє, те й пожне,
А злих людей давно чекають грати.

Учень 8.

Ми переможемо, хоч ціна — життя
І знов здобудемо оту свободу,
В яку він вірив, і щасливе майбуття,
Яке хотів він для свого народу.

Ведучий 1. А зараз до слова ми запрошуємо нашого гостя Соколова Валерія Олександровича.

Під час зустрічі учні задавали багато запитань, а воїн розповідав про ті страшні події, які довелося пережити, як вони боролися проти зовнішньої агресії, за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ, за незалежність.

Діти із захопленням слухали розповіді військового.

Під час зустрічі побажали нашому захиснику здоров'я, удачі, сил та щоб він і всі учасники АТО повернулися живими та неушкодженими

Ведучий 1. Без усякого сумніву, мине зовсім небагато часу і про них писатимуть книги, зніматимуть кінофільми, на прикладах беззавітного служіння рідній Батьківщині, беззаперечного виконання священного обов'язку – стати на захист кордонів держави, коли в цьому є гостра потреба, – виховуватиметься не одне покоління українців. Бо вони – справжні герої, які у нерівному двобої із терористами, російськими найманцями протиставили їм свій патріотизм, відповідальність, безмежну любов до країни, яку ототожнюють зі своїм рідним краєм, найдорожчими людьми. І саме за це їм наша людська вдячність і низький уклін.

Учитель 1. Дивлячись на нинішнє становище нашої країни, впевнені, що немає такого українця, який би не бажав миру і спокою Україні. Весь народ нашої держави об'єднався нині проти російського агресора. Багато чоловіків та жінок мужньо захищають кордони нашої країни. Багато хто із людей працює в тилу для підтримки солдатів. Словом, кожен із нас всіма силами намагається підтримати воїнів своєї держави.

Наші учні третього та четвертого класів і ми, класні керівники цих класів, теж не залишились осторонь тих непростих подій, що відбуваються у нашій державі. Ми зібрали маленьку посилку харчів, одягу для наших героїв-захисників, діти зробили своїми руками іграшки, листи-обереги і передали Соколову В. О. для того, щоб вони зігрівали серця солдатів і додавали ще більше віри у перемогу.

Учень 9.

Тримайтесь, братики! Ми з вами
У цей страшний, болючий час.
Ви стали нам захисниками,
Ми щиро молимося за вас.

Вертайтесь, рідненькі, живими!
Хай янголи вас захищають,
Своїми крилами святими
Від куль ворожих закривають

Стане всім ворогам стіною...
Вертайтесь, рідні, до родини,
Вертайтесь мирною порою.

Не хочемо війни страшної,
Не треба чорних нам могил
Не треба люті нам чужої —
У світі хай панує мир!

Не сміють наших убивати...
Вся Україна проклене!
Тримайтесь, дорогі солдати,
Їх Божа кара не мине!

Учитель 2. Кожного дня, щогодини Україна завдяки таким чоловікам-відчайдухам, серед яких і наші славні земляки, виборює право бути суверенною, єдиною державою. Тож молимося за наших мужніх захисників і просимо у Бога одного: аби вони живими і здоровими якнайшвидше повернулися додому, до своїх матерів, дружин, дітей.

Ведучий 1.

«Повертайтеся живими», — прохаємо вас,
до батьків і дітей, до дружин і родини.
З перемогою ждем, через відстань і час
ми благаємо вас: «Повертайтеся живими!»

Проженіть злу орду, що напала на край,
і замкніть від неї кордон Батьківщини,
на полях тільки хліб колоситься нехай,
але просимо вас: «Повертайтеся живими!»

Учитель1.

У карпатському краї,
чи в луганських степах,
де б ти не жив – ми родина!
Горда, незламна
і нездоланна –
єдина для всіх Україна!

Учитель2.

Коли ви станете дорослими, то будете гідними громадянами і патріотами своєї Батьківщини. Все зробіть для того, щоб Україна була ще більш квітучою і багатою, щоб всі жили в любові, мирі і злагоді.